

บทที่ 1

บทนำ

1. ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาความยากจนในชนบทภาคใต้ ปัญหาหนึ่งที่รัฐเห็นความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขตลอดมา โดยเฉพาะหลังจากประสบอุทกภัย ระหว่าง พ.ศ.2531-2534 พื้นที่หลายจังหวัดของภาคใต้ได้รับความเสียหายอย่างมาก เช่น จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส มีผู้เสียชีวิตและสูญหายไปพร้อมกับบ้านเรือนและพื้นที่เพาะปลูก เช่น ข้าว ไม้ผลและยางพารา เนื่องจากการไหลบ่าของน้ำส่งผลให้ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้อีก ราษฎรหลายหมู่บ้านต้องอพยพออกจากพื้นที่ บุตรหลานของเกษตรกรจำนวนมากต้องออกจากโรงเรียนหลังจากเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และบุตรหลานที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าแล้วไม่มีโอกาสศึกษาต่อ เนื่องจากบิดามารดามีฐานะยากจนและได้รับประสบอุทกภัยในครั้งนั้น (รังสิมา บุญชัย, 2536 : 3)

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงปัญหาความยากจน จึงได้จัดทำโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบท(อศ.กช.) ขึ้น ในวิทยาลัยเกษตรกรรม 45 แห่งทั่วประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากกรมอาชีวศึกษาเพื่อต้องการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชนบท ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2531 เป็นต้นมา ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จ คือ สามารถยกระดับการศึกษาและพัฒนาความรู้วิชาชีพด้านการเกษตร ให้กับเกษตรกรที่เป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ จึงเห็นสมควรดำเนินงานโครงการอศ.กช.นี้ต่อไป และได้ปรับปรุงหลักสูตร ระเบียบ การจัดการศึกษาและการประเมินผลของ หลักสูตรที่ใช้ใน

โครงการอศ.กช.ให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 เรื่องการส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพและความพร้อมของนักเรียน ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบประสบการณ์เป็นหน่วยการเรียนสำหรับผู้ประสงค์จะกลับมาเรียนต่อ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเกษตรกร และบุตรหลานให้ได้รับการพัฒนาด้านความรู้และอาชีพของตนเองได้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยไม่จำกัดเฉพาะพื้นที่ชนบทยากจนเท่านั้น (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, ม.ป.ป. : 6)

สำหรับภาคใต้ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ได้จัดดำเนินการโครงการอศ.กช. ตามจังหวัดที่วิทยาลัยเกษตรกรรมตั้งอยู่ 11 แห่ง คือ วิทยาลัยเกษตรกรรมชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา สงขลา พัทลุง สตูล ตรัง และ นราธิวาส เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพด้านการเกษตรในชนบทและพัฒนาเยาวชนที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อหลังจากเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ มีอายุระหว่าง 15-20 ปี และมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตรประมาณ 2-3 ปี คือนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้โอกาสเรียนต่ออีก 6 ปี นักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเรียนต่ออีก 3 ปี นักเรียนกลุ่มนี้เมื่อเรียนจบหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ)

วิทยาลัยเกษตรกรรม กองวิทยาลัยเกษตร กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการผลิตและพัฒนากำลังคนทางการเกษตร ส่งเสริมสนับสนุนการบริการทางวิชาการเกษตรแก่สังคมและท้องถิ่น เช่น โครงการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมหลักสูตรระยะสั้นและเคลื่อนที่ โครงการพระราชดำริ เป็นต้น สำหรับการดำเนินงานโครงการอศ.กช. ที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ไปปฏิบัติงานในโครงการ อศ.กช. ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในภาคใต้ ทำให้ไม่ทราบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไร จึงเห็นสมควรที่จะดำเนินการศึกษา ในเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศโครงการเกษตร และการใช้งบประมาณในการ

ดำเนินงานโครงการ อศ.กช. เพื่อนำข้อมูลรายละเอียดที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการ อศ.กช. ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในภาคใต้ตามความเหมาะสมในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อศึกษา

2.1 ปัจจัยทางสังคม กายภาพ และจิตวิทยาของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโครงการ อศ.กช.

2.2 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทในเรื่องหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศโครงการเกษตร และการใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการ อศ.กช.

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศโครงการเกษตร และการใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการ อศ.กช.

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม กายภาพ และจิตวิทยากับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโครงการ อศ.กช.

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัย ทำให้ทราบถึงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโครงการอศ.กช.ในเรื่องหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศโครงการเกษตร และการใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการอศ.กช. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการอศ.กช. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในอนาคต